

Maailma 2030

Tehtävien lisätiedot
opettajalle

SUOMI JA KEHITYSYHTEISTYÖ

Alakoulu

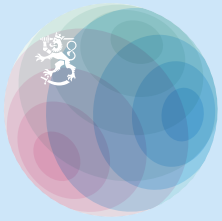
/ Miksi on tärkeää päästä kouluun?

Nepal on yksi maailman köyhimmistä maista. Pohtikaa yhdessä:

- Miksi koulu jää monelta nepalilaiselta lapselta kesken?
- Miten koulun keskeyttäminen vaikuttaa esimerkiksi 12-vuotiaan nepalilaistyön elämään?
- Mitkä asiat takaavat sen, että oppilas oppii koulussa?

Näkökulmia:

- Koulu voi jäädä kesken esimerkiksi pitkän koulumatkan, työnteen tai rahanpuutteen vuoksi. Vaikka koulunkäynti olisikin ilmaista, menee rahaa koulutarvikkeisiin ja koulupukuun.
- Kuukautisten alkaminen voi vaikeuttaa koulunkäyntiä. Suomenkin kehitysyhteistyön ansiosta useimmissa kouluissa Nepalissa on nykyisin vessa ja vettä saatavilla käsien pesuun.
- Jos koulu jää kesken, tyttö päätyy usein raskaisiin koti- ja peltotöihin eikä pääse opiskelemaan ammattia. Monet päätyvät nuorena naimisiin ja riippuvaisiksi miehistään ja anopeistaan.
- Ilman koulutusta itsenäinen elämässä pärjääminen on vaikeaa. Lisätulojen kartuttamiseen, esim. viljelytuotteiden myyntityöhön, tarvitaan kirjoitustaidon ja laskemisen perusteita.
- Oppimisen edellytys on, että opettajat ovat koulutettuja ja ammattitaitoisia ja että opiskeluun on tarvittavat välineet. Näin ei aina ole.
- Lisäksi lasten riittävän levon ja ravitsemuksen on oltava kunnossa, sillä nälän tiedetään haittaavan oppimista. Ravitseva ruoka on edellytys myös aivojen kehitykselle lapsuusiässä.

Maailma 2030

Tehtävien lisätiedot
opettajalle

Yläkoulu / lukio

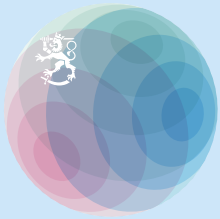
Meneekö apu perille?

Ottakaa selvää:

- Miten kehitysyhteistyön tuloksellisuutta seurataan?
- Miksi kehitysyhteistyöhankkeet eivät aina toteudu odotusten mukaisesti?
- Miten muuten kuin kehitysyhteistyön avulla vauraista maista voidaan tukea kehitysmaita?

Näkökulmia:

- Tulosten seuranta
 - Suomi kerää säännöllisesti tietoa yhteistyön edistymisestä ja teettää ulkopuolisilla arvioita hankkeiden ja pitkäaikaisen yhteistyön onnistumisesta.
 - Monia asioita voidaan mitata vaikkapa lukumäärillä, kuten tyttöjen osuutta koulun aloittavista lapsista tai vesihuollon piiriin päässeitä ihmisiä.
 - Kaikkia tavoitteita ei voida mitata numeroin, ja siksi kehitysyhteistyöstä raportoidaan myös tapausesimerkkien ja haastattelujen avulla.
- Miksi aina ei onnistuta?
 - Kehitysyhteistyö on monen toimijan yhteistyötä. Tuloksiinkin vaikuttavat sekä Suomen että muiden mukana olevien toiminta ja monet ulkopuoliset tekijät. Epävakaissa yhteiskunnissa toimintaympäristö voi muuttua odottamattomasti. Erilaiset konfliktit, kriisit ja luonnonmullistukset tuovat epävarmuutta hankkeiden toteutumiseen.
 - Vaikeinta, kalleinta ja epävarmintaa on kaikkein heikoimmassa asemassa olevien auttaminen, mutta se on siitä huolimatta Suomelle erityisen tärkeä tavoite. Kurjimmassa tilanteessa olevat ihmiset tarvitsevat eniten apua.
- Miten muuten kuin kehitysyhteistyöllä tukea?
 - Reilulla kauppapolitiikalla on mahdollista vähentää globaalia eriarvoisuutta. EU:lla on merkittävä rooli neuvoteltaessa kauppasopimuksista Afrikan valtioiden kanssa.
 - Kehitysmaat tarvitsevat ulkomaisia investointeja. Niissä toimivat suuryritykset kuitenkin usein välttävät verojen maksamista aggressiivisella verosuunnittelulla. Kehitysmaat menettävät verovälttelyn vuoksi enemmän rahaa kuin ne saavat kehitysapua.
 - Siirtolaiset tukevat rahalähetyksin lähtömaitaan. Rahalähetyksillä perheet esimerkiksi kustantavat kotiin jääneiden koulutusta ja asunnon rakentamista. Esimerkiksi Nepaliläisten kansantalouteen rahalähetyksillä on suuri merkitys.

Maailma 2030

Tehtävien lisätiedot
opettajalle

Kehitysyhteistyön monet muodot

Jakaantukaa pieniin ryhmiin. Jokainen ryhmä ottaa selvää yhdestä kehitysyhteistyön toimintamuodosta (Kahdenvälinen yhteistyö, yksityissektori, kansalaisjärjestöt, YK-järjestöt, kehityspankit, EU).

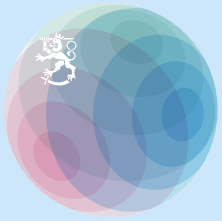
- Mistä lähteistä rahoitus tulee?
- Millaisiin ongelmiin voidaan puuttua tällä kehitysyhteistyön muodolla, ja mihin se ei mielestänne sovellu?
- Etsikää esimerkkejä toimintamuodon käytöstä ja saavutetuista tuloksista.

Lopuksi ryhmät esittelevät toisille tuloksensa.

Taustaksi:

Linkkivinkki: um.fi/kehityspolitiikka-ja-kehitysyhteistyö -> Kehityspolitiikan yhteistyökumppanit

- Kahdenvälinen kehitysyhteistyö: Suomi toimii yhteistyössä yksittäisen kumppanimaan hallituksen kanssa. Yhteistyö voi toteutua yksittäisinä hankkeina, kuten vesijärjestelmän rakennus tietyllä alueella, tai laajempina ohjelmina kuten koko maan opetuksen tai terveystalveluiden kehittäminen. Työssä on tärkeää vahvistaa kumppanimaan virkamiesten osaamista, jotta hallinto jatkossa pystyy itse vastaamaan palveluista ja niiden kehittämisestä. Osassa hankkeista/ohjelmista Suomi on ainoa ulkomainen rahoittaja, mutta monesti avunantajia on useita.
- Yksityissektori: Suomi tukee kumppanimaiden yksityisen sektorin ja yritystoiminnan kehitystä hyödyntämällä muun muassa suomalaisten yritysten osaamista. Tuki voi koskea esimerkiksi kumppanuuksien rakentamista kehitysmaahan yritysten kanssa. Sopii edistämään ja rakentamaan markkinoita sekä luomaan paljon tarvittuja työpaikkoja kehitysmaihin. Tuella on esimerkiksi rakennettu tuulivoimalaa Keniaan ja tuettu naisyrityksiä eri maissa.
- Kansalaisjärjestöt: Suomi tukee järjestöjen kehitysyhteistyötä sekä yksittäisten hankkeiden että laajempien ohjelmien kautta. Järjestöt keräävät rahaa toimintaansa myös jäsenmaksujen ja lahjoitusten kautta. Työn tavoitteena on kehitysmaiden oman kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen. Kansalaisjärjestöt toimivat usein niin sanotusti ruohonjuuritasolla ja alueilla, joita on muun yhteistyön kautta vaikea saavuttaa. Työtä tehdään esimerkiksi kyläyhteisöissä paikallisten järjestöjen kanssa.

Maailma 2030

Tehtävien lisätiedot
opettajalle

- Monenkeskinen yhteistyö: YK-järjestöjen, kehityspankkien ja EU:n kautta Suomen apu yltää myös maihin, joissa Suomella ei ole omaa edustusta. Suomi vaikuttaa näiden toimijoiden työhön ja rahoituksen suuntaamiseen. YK-järjestöt ja Maailmanpankki myös koordinoivat avunantajien puolesta isoja jälleenrakennusohjelmia haurassa valtioissa kuten Afganistanissa ja Somaliassa.
 - YK-järjestöt: Suomi panostaa erityisesti sukupuolten tasa-arvoa ja eriarvoisuuden vähentämistä edistäviin järjestöihin kuten UN Women, väestörahoitus Unfpa ja lastenrahasto Unicef. Kansainvälisten järjestöjen rooli on tärkeä sekä maatasolla että kansainvälisessä vaikuttamis- ja asiantuntijatyössä.
 - Kehityspankit: Suomi tekee rahoituslaitosten kautta myös kehityspoliittisia sijoituksia, joiden avulla voidaan lainoittaa hankkeita kehitysmaissa. Näin voidaan tukea esimerkiksi infrastruktuurin rakentamista kuten teitä, pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa tai vaikkapa ilmastotoimia.
 - EU: Yhdessä jäsenvaltioidensa kanssa EU on maailman suurin kehityspolitiikan -ja yhteistyön toimija. Osa Suomen kehitysyhteistyövaroista kanavoidaan EU:n kautta. EU:n kehitysyhteistyöllä on tuettu esimerkiksi lasten koulunkäyntiä, kestäväää maataloutta, työn tuottavuutta ja vähennetty lapsikuolleisuutta.